

AGDER
fylkeskommune

Strategisk råd for forum for klima og miljø

Dato: 09.06.2022 08:00 – 09:00

Sted: Teams

Eventuelle saker meldes til sekretæren på e-post rachel.berglund@agderfk.no

Rachel Berglund
Sekretariatsleder forum for klima og miljø

Dagsorden

13/22 Godkjenning av dagsorden

14/22 Godkjenning av referat fra forrige møte

15/22 Orienteringssaker samhandlingsstrukturen

16/22 Prioritert satsing på Arealregnskap: Status og avgrensninger

17/22 Eventuelt

Vedlegg til innkallingen

Vedlegg 1 Referat fra strategisk råd for forum for Klima og miljø 30. mars 2022

Vedlegg 2 KDU Agder: Mandat for foraene for samfunnsutvikling #vårtagder

AGDER
fylkeskommune

Arkivsak: 22/00013
Saksbeh.: Rachel Berglund
Dato: 09.06.2022

Saksnummer	Råd	Møtedato
13	Strategisk råd for forum for klima og miljø	09.06.2022

Godkjenning av dagsorden

Rådsmedlemmene godkjenner dagsorden

Rachel Berglund

Saksnummer	Råd	Møtedato
14	Strategisk råd for forum for klima og miljø	09.06.2022

Godkjenning av referat fra forrige møte

Rådsmedlemmene godkjenner referat fra forrige møte

Rachel Berglund

Vedlegg:

Vedlegg 1 Referat fra strategisk råd for forum for Klima og miljø 30. mars 2022

Saksnummer	Råd	Møtedato
15	Strategisk råd for forum for klima og miljø	09.06.2022

Orienteringssaker samhandlingsstrukturen

Rådsmedlemmene orienteres av sekretariatsleder om aktiviteter i samhandlingsstrukturen

Rachel Berglund

Hva saken gjelder

- Forum for 9. mai – oppsummering av innspill.
- Dato for neste fora for samfunnsutvikling flyttes fra 27. oktober til 2. november.
- Etablering av støttenettverkene for FoU, internasjonalisering og analyse ble initiert i uke 23.
- Mandatet for foraene og strategiske råd ble vedtatt i KDU 19.05.2022.

Vedlegg:

Vedlegg 2 KDU Agder: Mandat for foraene for samfunnsutvikling #vårtagder

Saksnummer	Råd	Møtedato
16	Strategisk råd for forum for klima og miljø	06.09.2022

Prioritert satsing på Arealregnskap: Status og avgrensninger

Presentasjon av status på arbeid med arealregnskap ved avdelingsleder for plan i Agder fylkeskommune Ingvild Skjong og avdelingsleder for analyse i Agder fylkeskommune Gunnar Ogwyn Lindaas.

Rachel Berglund

Hva saken gjelder

Sekretariatsleder ber rådet drøfte satsingens innretning, organisering og målområder. Det er særlig behov for å drøfte avgrensninger opp mot andre mulige satsinger som kan initieres i forum for klima og miljø.

Saksunderlag

Strategisk råd for forum for klima og miljø har gitt råd om at bærekraftig arealforvaltning, og tilrettelegging for arealregnskap for kommunene i Agder, løftes frem som et prioritert fokusområde i 2022. Det knyttes stor samfunnsverdi til en samordning av aktiviteter og tiltak innenfor dette området.

Den prioriterte satsingen på arealregnskap eies formelt av Område Analyse og plan i fylkeskommunen. I samarbeid med Arendal kommune har fylkeskommunens analyseavdeling nå pilotert en metodikk for kartlegging av arealressurser i den enkelte kommunen. Dette omtaler fylkeskommunen p.t. som 'arealregnskap'. Verktøyet kan tilgjengeliggjøres for de øvrige kommunene i Agder, så langt det er tilstrekkelige ressurser til implementering.

Arealregnskapets bruksområder

Til støtte for arbeidet med bærekraftig arealbruk, vil føring av arealregnskap kunne være et nyttig verktøy. Arealregnskap vil gi oversikt over arealressurser og sammen med kunnskap om naturmangfold gi et godt grunnlag for arealprioriteringer med tanke på både bruk, ivaretagelse og kompenserende tiltak, som for eksempel kan være reetablering/restaurering av natur. Kommuneplanens arealdel vil være arealbudsjetten, som da gir et samlet bilde av planlagte disposisjoner. Dette kan sees i både et kommunalt og et regionalt perspektiv, hvor det overordnede målet bør være at det legges til rette for en bærekraftig vekst der naturmangfold og viktige økosystemfunksjoner blir ivarettatt.

Det er samtidig en erkjennelse om at verktøyet i seg selv ikke løser samarbeidsutfordringer i og mellom enkeltkommuner, men at det skaper nye muligheter for forståelse og dialog.

I møte for strategisk råd for forum for klima og miljø 30.03.2022 gav rådsmedlemmene uttrykk for at det er ønskelig å tenke samspill mellom satsingen på arealregnskap og [strategi for kraftforedlende industri for Agder 2022-2030](#). I forbindelse med etableringen av Morrow ønsker Østre Agder interkommunale politiske råd å utvikle et regionalt arealregnskap for Østre Agder ([Sak 23/22](#)). Dette kan egne seg som case for pilotering av nye dialog- og samarbeidsformer.

Sekretariatet foreslår derfor at støttenettverkene vurderes som samarbeidspartnere i å pilotere nye dialog- og samarbeidsformer knyttet til areal- og naturproblematikk på tvers av kommunegrenser. FoU-nettverket inviterer her strategisk råd til å gi anbefalinger for felles forskningsinnsats på temaet.

Det har også kommet innspill om å utrede Agder som en pilotregion for et regionalt fond for naturrestaurering.

Sekretariatet har særlig behov for at rådet drøfter mulige avgrensninger mellom satsingsområdene på arealregnskap, samarbeidsformer og mulig pilot på naturrestaureringsfond.

AGDER
fylkeskommune

Arkivsak: 22/00017
Saksbeh.: Rachel Berglund
Dato: 06.09.2022

Saksnummer	Råd	Møtedato
17	Strategisk råd for forum for klima og miljø	06.09.2022

Eventuelt

Rådsmedlemmene gir innspill

Rachel Berglund

Referat fra møte i strategisk råd for forum for Klima og miljø

Tid: 30. mars 2022, kl. 13-14:30

Sted: Teams

Deltok:

Viserektor for forskning og tverrfaglig satsinger **Hans Kjetil Lysgård**, UiA

Fylkeskommunedirektør **Tine Sundtoft**, Agder Fylkeskommune

Kommunalsjef **Geir Skjæveland**, Arendal kommune

Administrerende direktør **Jill Akselsen** BRG Utvikling AS

Fagdirektør **Thomas Christian Kiland-Langeland**, Statsforvalteren

Forfall:

Konserndirektør Fornyelse **Svein Are Folgerø**, Agder Energi

Direktør Strategi og forretningsutvikling **Karen Landmark**, Greenstat

Fra prosjektledelsen:

Sekretariatsleder **Rachel Berglund**, Agder fylkeskommune

Sekretariatsleder **Geir Hammersmark**, Agder fylkeskommune

Bakgrunn og agenda for møtet

Sekretariatsleder presenterte agendaen for møtet. Agendaen var slik:

SAK 08/22 Godkjenning av dagsorden

SAK 09/22 Godkjenning av referat fra forrige møte

SAK 10/22 Orienteringssaker samhandlingsstrukturen

SAK 11/22 Status på aktiviteter i prioritert satsing, sett i lys av ny industriell strategi
for Agder

SAK 12/22 Eventuelt

08/22 Godkjenning av dagsorden

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Strategisk råd for forum for klima og miljø	30.03.2022	22/00008

Rådsmedlemmene godkjenner dagsorden

Møtebehandling

Strategisk råd for forum for klima og miljø godkjente dagsorden.

09/22 Godkjenning av referat fra forrige møte

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Strategisk råd for forum for klima og miljø	30.03.2022	22/00009

Rådsmedlemmene godkjenner referat fra forrige møte

Møtebehandling

Strategisk råd for forum for klima og miljø godkjente referat fra forrige møte.

10/22 Orienteringssaker

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Strategisk råd for forum for klima og miljø	30.03.2022	22/00010

Rådsmedlemmene orienteres av sekretariatsleder om aktiviteter i samhandlingsstrukturen

Møtebehandling

Sekretariatet orienterte om utsettelse av vedtak av mandatene for de tre forum. KDU ønsker en forenkling og presisering av mandatets innhold men er fornøyd med satsingsområdene. KDU ber at arbeidet med satsingene fortsetter for fullt mens mandatet justeres.

Sekretariatet i #vårtaqder jobber videre med justeringen av mandatet

11/22 Status på aktiviteter i prioritert satsing, sett i lys av ny industriell strategi for Agder

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Strategisk råd for forum for klima og miljø	30.03.2022	22/00011

Sekretariatsleder gir kort status på aktiviteter knyttet til satsingen på arealregnskap og bærekraftig arealforvaltning i Agder, inkl. programmet for 09. mai.

Presentasjon av ny industriell strategi for Agder 2022 – 2030 ved sekretariatsleder for Forum for næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser Geir Hammersmark.

Hva saken gjelder

Sekretariatsleder ber rådet drøfte sammenhengen mellom ny industriell strategi for Agder og målområder i den prioriterte satsingen på arealregnskap og bærekraftig arealforvaltning.

Det er jobbet aktivt med en strategisk samkoordinering av disse to prosessene, og areal- og naturforvaltning er innlemmet som et eget kapittel i den industrielle strategi (kpt.6). Her samsvarer de strategiske tilrådninger med målområdene i den prioriterte satsingen i Forum for klima og miljø.

Møtebehandling

- 11.1 Sekretariatsleder la frem status på aktiviteter innenfor de tre målområdene i satsingen a) utvikling av regionale spilleregler, b) videreutvikling av kunnskapsgrunnlaget og c) økt politisk forankring.

Rådsmedlemmene er samstemte om at det er god sammenheng i aktivitetene i den prioriterte satsingen og at prosessen er fornuftig rigget med tanke på langsiktighet.

Sett i lys av den industrielle strategien fremstår den prioriterte satsing som noe av det viktigste å jobbe med i Agder akkurat nå. Det er god sammenheng mellom målområdene, forskning fra nasjonalt hold og øvrige aktiviteter i regionen.

Det er nå viktig å tenke godt gjennom hvordan satsingen skal kobles til planprosesser i kommunene.

Følgende presiseres:

- Rådsmedlemmene er samstemte om at regionale spilleregler er naturlig å hjemle i en eller flere regionale planer for hele Agder, enten gjennom en ny plan eller innlemmet i eksisterende planer.
 - Rådsmedlemmene mener det er naturlig at avbøtende tiltak for arealinngrep bør innlemmes i en regional plan for naturmangfold. Rådsmedlemmene oppfordrer til å bruke de åpne fora for å diskutere slike innretninger.

En regional plan har klare lovkrav etter plan- og bygningsloven til hvordan den utarbeides, høres, forankres og vedtas. Det er viktig å få inn motforestillinger og innspill så raskt som mulig for å kunne utarbeide innhold og gå gjennom de formelle krav. 9. Mai bør delvis brukes til dette formål.

- Det må legges en kunnskapsstrategi for hva slags kunnskap arealregnskap skal baseres på, hvem som inviteres til å uttale seg og hvordan kunnskapen skal skapes. Dette må forhandles frem gjennom deltakelse i involverende prosesser og er derfor en naturlig del av planprosessen.
- Utvikling av innovative planprosesser kan med fordel bygge på erfaringene rundt Morrow og Eyde Material Park. Her testes det ut nye løsninger for planprosessen i samhandling mellom planpraksis, eiendomsutviklere og næringsaktører.

Sekretariatsleder tar innspillene med til arbeidsgruppen som utreder muligheter knyttet til regionale planer og strategier

- 11.2 Sekretariatsleder for Forum for næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser, Geir Hammersmark la frem utkast for den nye industrielle strategi for Agder 2022-2030.

Strategidokumentet skal nå justeres og gjøres mer gjenkjennbart planmessig og skal dernest ut på en høringsrunde for vedtak i oktober 2022.

Rådsmedlemmene er samstemte om at det er gjort et godt arbeid med strategien og med å koble satsingen på arealregnskap inn mot strategien. De er særlig fornøyde med hvor raskt utkastet for høring har blitt lagd.

Følgende presiseres:

- Koblingen mellom strategien og en mer bærekraftig arealforvaltning er opplagt og viktigere for regionen enn noen gang.
 - Regnskapets innretning og rammer må på plass raskt for å imøtekomme regionens behov i konkurransen om nye industrietableringer.
 - De gode løsninger må likevel finnes i felleskap. Derfor må prosessen med både utvikling av regionale spilleregler og høring av strategien ta noe tid for å sikre tilstrekkelig forankring og felles retning for arbeidet.
 - Det må arbeides med å bygge felles strategier som forankres i regionale planer samtidig som statsforvalter, fylkeskommune og kommune jobber parallelt med å håndtere konkrete saker som hele tiden kommer inn.

Sekretariatsleder tar innspillene med til ledergruppen i fylkeskommunen og sekretariatet i #vårtagder for å avklare videre prosess

- 11.3 Rådsmedlemmene ser de to prosessene som et godt oppspill til forum for samfunnsutvikling 09. mai.

Følgende presiseres:

- Verdien av natur kan fort drukne i samfunnsnyttene av industrielle etableringer. Denne hovedmålkonflikten må adresseres på en god måte 9. mai.
 - Det bør bes om innspill fra aktører på følgende:

- Forslag til hva som ønskes av regionale spilleregler og hvordan disse kan innrettes slik at de forplikter
 - Forslag til avbøtende tiltak for arealinngrep
 - Forslag til arealregnskaps innretning og bruk
 - Innspillene bør danne grunnlag for veien videre for satsingen på arealregnskap.
- Det anbefales at elementer av den industrielle strategi synliggjøres 9. mai, slik at aktørene tenker bredt og ser hele bildet når de gir innspill.
- Invitasjonen med dato må ut omgående.
 - Bygg- og eiendomssektoren, samt næringsforeningene og næringssjefene i kommunene må mobiliseres.

Sekretariatsleder ferdigstiller programmet for 09. mai i uke 15

Sekretariatet i #vårtagder koordinerer utsendelser av invitasjoner

12/22 Eventuelt

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Strategisk råd for forum for klima og miljø	30.03.2022	22/00012

Rådsmedlemmene gir innspill

Møtebehandling

Ny møtedato ble satt til torsdag 7. juni kl. 08:00-09:00. Agenda vil dreie seg om oppfølging av forum 09. mai.

Saksprotokoll

Arkivsak-dok. 20/00100
Arkivkode
Steinar Eilertsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunedirektørutvalget i Agder	19.05.2022	22/14

KDU Agder: Mandat for foraene for samfunnsutvikling #vårtagder

Kommunedirektørutvalget i Agder har behandlet saken i møte 19.05.2022 sak 22/14

Vedtak

KDU Agder vedtar mandat for foraene for samfunnsutvikling i #vårtagder.

Vedtakssak

Dokumentnr.: 20/00100-190

Saksbehandler: Steinar Eilertsen

Dato: 03.03.2022

Sak nr.	Behandles av:	Møtedato
	Kommunedirektørutvalget i Agder	11.03.2022

KDU Agder: Mandat for forum for samfunnsutvikling #vårtagder

Forslag til vedtak

KDU Agder vedtar mandat for forum for samfunnsutvikling i #vårtagder.

Bakgrunn og fakta

KDU Agder har i møte den [11.03.2021 sak 21/16](#) bedt Agder fylkeskommune utarbeide mandat for de strategiske rådene for de tre forumene i samhandlingsstrukturen #vårtagder. Strategiske råd ble formelt utnevnt 28.05.2021 i KDU. Det var ønskelig å gjennomføre første forum i samfunnsutvikling før mandatet skulle vedtas, dette ble gjennomført 23.11.2021.

Forum for samfunnsutvikling er en åpen møteplass hvor deltakere fra offentlig, privat, frivillig sektor, academia og andre relevante aktører møtes for dialog, mobilisering og handling. Mandatet beskriver hva forum for samfunnsutvikling er, hvem som deltar, hvorfor det er opprettet, og hvordan det arbeider.

[#vårtagder](#) er Agders struktur for regional samhandling for å sikre en mer helhetlig samfunnsutvikling. Strukturen skal styrke Agders gjennomføringskraft og posisjon nasjonalt.

Vurderinger

Det er utarbeidet et felles mandat for de tre forumene for samfunnsutvikling i #vårtagder;

- forum for klima og miljø,
- forum for næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser og
- forum for levekår, likestilling, inkludering og mangfold.

Et felles mandat reduserer omfanget og bidrar til å se overlappende og sammenfallende tema, problemstillinger og prioriterte satsinger i sammenheng.

De prioriterte satsingene er utviklet av de strategiske rådene på bakgrunn av innspill fra forum for samfunnsutvikling. Sekretariat for forum for samfunnsutvikling er administrativ og faglig forberedende

støtte for strategisk råd i deres arbeid med utvikling av de prioriterte satsingene. Sekretariatet legger til rette for samarbeid med relevante støttenettverk i arbeidet med å kartlegge eksisterende initiativ og utvikle kunnskapsgrunnlag for de overordnede målene. Kunnskapsgrunnlaget benyttes i utvikling av de prioriterte satsingene.

Mandatet fremstilles som et levende dokument. De strategiske rådene vurderer i samråd med sekretariatet behov for endringer i mandat i henhold til nye satsinger og utskifting av medlemmer. Medlemmene i det strategiske rådet er utpekt for to (2) år. Hvert medlem kan sitte inntil seks (6) år.

Strategiske råd kan revidere og justere mandat med innspill fra forum for samfunnsutvikling. Revidering skjer i samsvar med rullering av handlingsprogrammet for Regionplan Agder 2030. Regionplanen er Agders felles strategi og handlingsprogrammet er et prioriteringsverktøy for å nå felles langsiktige mål. Handlingsprogrammet skal gjenspeile de prioriteringene som gjøres i #vårtagder. Det anbefales at vurderinger knyttet til endringer i mandat skjer etter forum for samfunnsutvikling på høsten, slik at det kan sees i sammenheng med det regionale årshjulet og de ulike organisasjonenes økonomi og planarbeid.

Oppsummering

KDU Agder har bedt Agder fylkeskommune utarbeide mandat for de strategiske rådene. Mandat for forum for samfunnsutvikling i #vårtagder beskriver hva forum for samfunnsutvikling er, hvem som deltar, hvorfor det er opprettet, og hvordan det arbeider. Det er utarbeidet et felles mandat for de tre forumene for samfunnsutvikling for å se de i sammenheng, samt å se større satsinger i sammenheng. Mandatet fremstilles som et levende dokument. Strategiske råd reviderer og justerer mandat med innspill fra forum for samfunnsutvikling i henhold til nye satsinger og utskifting av medlemmer.

Vedlegg

Mandat for forum for samfunnsutvikling

MANDAT FOR FORAENE FOR SAMFUNNSUTVIKLING

Vedtatt av KDU **DATO**

De tre foraene for samfunnsutvikling er tre åpne møteplasser for dialog om samfunnsutvikling på Agder og består av:

- Forum for klima og miljø
- Forum for levekår, likestilling, inkludering og mangfold
- Forum for næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser

1. FORMÅL OG HENSIKT

I foraene møtes aktører fra offentlig sektor, privat næringsliv, akademia og organisasjonsliv til dialog, mobilisering og handling for å nå felles mål for regionen. Foraene bidrar til at aktører på Agder sammen løser regionale samfunnsutfordringer og øker gjennomføringskraften.

I foraene for samfunnsutvikling styrkes eksisterende satsinger og nye målrettede satsinger utvikles.

2. OVERORDNEDE MÅL

De tre foraene for samfunnsutvikling skal følge overordnede mål godkjent i kommunedirektørforum 27.11.2020 og i kommunedirektørutvalget (KDU) 28.05.2021.

Retning for arbeidet gis i FNs bærekraftsmål, Regionplan Agder 2030, kommuneplanene til de 25 kommunene på Agder, og andre planer og nasjonale strategier.

3. DELTAKELSE OG ORGANISERING

Foraene for samfunnsutvikling

Foraene for samfunnsutvikling er åpne regionale møteplasser hvor regionale samfunnsutfordringer er tema. Offentlig sektor, privat næringsliv, akademia og organisasjonsliv inviteres og involveres.

Foraene for samfunnsutvikling skal minimum arrangeres to ganger i året. Foruten disse faste treffpunktene står hvert av forumene fritt til å arrangere aktiviteter hver for seg eller i felleskap.

Foraene for samfunnsutvikling skal arbeide kunnskapsbasert og skape en regional kultur for åpenhet og deling. Innspillene om regionale satsinger gitt i foraene for samfunnsutvikling følges opp av strategisk råd.

Strategisk råd

Hvert fora skal ha et strategisk råd som setter retning og skaper kontinuitet for

forumsarbeidet. Strategisk råd skal følge opp arbeidet med foraene for samfunnsutvikling og sørger for fremdrift i arbeidet. Det legges opp til minimum 5 møter i strategisk råd i året.

Medlemmene i strategisk råd er utpekt av Kommunedirektørutvalget (KDU) for to (2) år av gangen. Hvert medlem kan sitte i inntil seks (6) år. I utvelgelsen av rådets medlemmer legges det vekt på: påvirkningskraft, kompetanse, engasjement, kapasitet og representasjon. Strategisk råd skal ikke ledes av representanter fra fylkeskommunen.

Ved utskiftning i 2-årsperioden kan leder av strategisk råd og sekretariatsleder oppnevne nytt medlem. KDU orienteres løpende ved utskiftninger. Møtedokumenter fra strategisk råd skal være tilgjengelig på nettsidene til #vårtagder.

Sekretariat for forum for samfunnsutvikling

Hvert forum har et eget sekretariat som understøtter og koordinerer arbeidet i foraene. Sekretariatet er ansvarlig for det praktiske arbeidet knyttet til foraene.

Sekretariatene ledes av Agder fylkeskommune som koordinerer seg med andre aktører. Sekretariatene er ansvarlige for praktisk og faglig gjennomføring av foraene for samfunnsutvikling i samarbeid med strategisk råd.

Sekretariat for foraene for samfunnsutvikling skal bidra til å etablere struktur for gjennomføring av satsingene.

Sekretariatene bistår med administrative og faglige forberedelser til møtene i strategisk råd.

4. ARBEIDSFORM I FORUM FOR SAMFUNNSUTVIKLING

Metodikk

Metodikk for arbeidet i foraene varierer basert på satsingsområdene. Forasamlingene skal være preget av reell samhandling og samskaping. Arbeidet skal bære preg av tverrfaglig, innovativt og forskningsbasert samarbeid.

Ressurser

Alle beslutninger knyttet til økonomiske og menneskelige ressurser tas i styret i den enkeltes organisasjon, by- og kommunestyre og fylkesting.

Organisasjonene som deltar i #vårtagder vil kunne påta seg ansvar for spesifikke satsinger.